

Eerste fertiliteitssparende baarmoederhalsoperatie met robot

De eerste robotgeassisteerde fertiliteitssparende baarmoederhalskankeroperatie in Vlaanderen vond onlangs plaats in het AZ St-Jan Brugge-Oostende: het werk van dr. Van Trappen en zijn team.

Door toegenomen screening stelt men de diagnose van baarmoederhalskanker steeds vaker al op jonge leeftijd. Hierdoor groeit het belang van fertiliteitssparende behandelingen, zeker bij gynaecologische kankers. 46% van de cervixcarcinomen wordt vastgesteld bij vrouwen jonger dan 45.

In het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV onderging een jonge patiënte met een vroegtijdig cervixcarcinoom in mei 2017, voor het eerst in Vlaanderen, een robotgeassisteerde fertiliteitssparende operatie.

Minimaal invasieve wijze

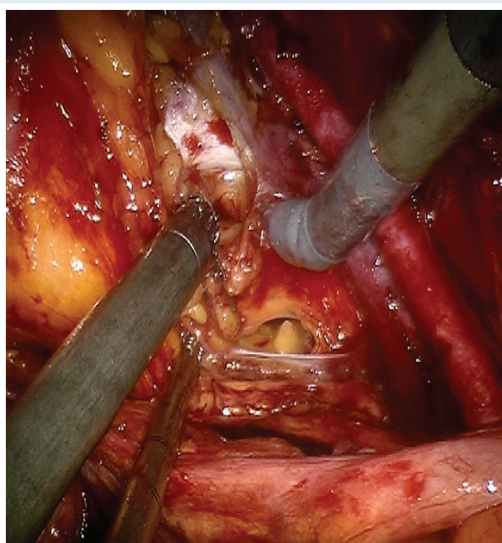
Voorheen vergde deze aandoening een radicale hysterectomie volgens de Wertheim-Meigs-procedure. Haar leeftijd en de tumorkarakteristieken maakten van deze patiënte een uitstekende kandidaat voor de uitvoering van een trachelectomie (cervixamputatie) met een pelviene lymfeklierdissectie. De ingreep werd op minimaal invasieve wijze uitgevoerd. Het betreft een curatieve behandeling die toch ook de kans biedt om de fertiliteit te behouden. De ingreep gebeurde met de da Vinci Si-robot.

Zeer positieve resultaten

De chirurg voerde allereerst een pelviene lymfeklierdissectie uit, waarbij hij de lymfeklieren ter hoogte van de iliacaal vaten en de fossa obturatoria op een zenuwsparende manier verwijderde. Daarna disseceerde hij de baarmoederhals van de vagina, van de blaas en van het corpus van de uterus (ter hoogte van de isthmus), om ze vervolgens via vaginale weg te verwijderen. De uteriene bloedvaten ter hoogte van de isthmus en de opstijgende takken voor het corpus bleven gespaard. Met het oog op een toekomstige kindervens werd, eveneens met de robot, ter hoogte van de isthmus een cerclage geplaatst met Prolene-0, dit om bij zwangerschap een eventuele vroegtijdige opening tegen te gaan. De chirurg sloot de ingreep af door de vagina te sluiten en anterieur en posterieur vast te hechten op de isthmus van de uterus.

De patiënte herstelde vlot en kon het ziekenhuis op dag drie postoperatief in goede algemene toestand verlaten. Bij controle was zij klachtenvrij en stelde de arts een goede wondheling vast. ■

FD.K.

De chirurg voerde allereerst een pelviene lymfeklierdissectie uit, waarbij hij de lymfeklieren ter hoogte van de iliacaal vaten en de fossa obturatoria op een zenuwsparende manier verwijderde.

UZA werkt als magneet op verpleegkundigen

Betrokken zorgverleners, betere uitkomsten voor de patiënt: de drijfveer voor het UZA om zich continu te verbeteren via patient outcomes. Dat leidt nu tot de eerste magnet-erkenning als ziekenhuis in Europa.

“Magnet® is wereldwijd de hoogste erkenning voor verpleegkundige zorg” aldus het UZA. Voor een Magnet-erkenning moet een ziekenhuis *patient outcomes* aantoonbaar en continu verbeteren – zoals doorligwonden en valpreventie. Magnet-erkend zijn betekent ook dat een ziekenhuis in staat is om verpleegkundigen aan te trekken en te behouden. Niet onbelangrijk voor een knelpuntberoep.

“Magnet is een mindset: we zetten aanhoudend in op de ontwikkeling van onze verpleegkundigen tot sterke, autonome zorgverleners die bijdragen tot onze verbetercultuur binnen een vlakke hiërarchie. We helpen hen om datadriven te werken volgens de laatste internationale wetenschappelijke inzichten. Het Magnet-programma biedt een onderbouwd kader om zorgprocessen, werktevredenheid én uitkomsten voor de patiënten te verbeteren”, aldus **Johnny Van der Straeten**, gedelegeerd bestuurder UZA.

“Verpleegkundigen worden gedreven door samen met de organisatie, collega's, patiënten en hun familie in te zetten op een uitgesproken verbetercultuur met innovatie, leiderschap, autonomie en ontwikkeling. Dat drijft hen voor hun eigen professionele ontwikkeling, maar ook vanuit het bewustzijn dat dit resulteert in betere uitkomsten in de zorg voor de patiënt”, zegt **Paul Van Aken**, directeur patiëntenzorg UZA.

Aantoonbare verbetering

Het UZA haalde in 2015 het internationale JCI-kwaliteitslabel, dat ertoe bijdraagt een ziekenhuisbreed kwaliteitsbeleid te ontwikkelen. Gedurende twee jaar werden cijfers bijgehouden over de prevalentie van onder andere doorligwonden, valincidenten, blaasinfecties en bloedvergiftiging bij patiënten. Het UZA kon bewijzen dat het voor deze factoren ver onder het internationale gemiddelde van vergelijkbare ziekenhuizen ligt.

Het Magnet Erkenningprogramma werd in het leven geroepen door het *American Nurse Credentialing Center* (ANCC) van de *American Nurses Association*. Het *Magnet Recognition Program* wordt beschouwd als de leider op vlak van het identificeren van excellente verpleegkundige organisaties wereldwijd.

Slechts 7% van de Amerikaanse ziekenhuizen heeft deze erkenning. Daartegenover staat dat 17 van de 20 eerst vermelde ziekenhuizen in de top 100 'Best Hospitals in the US' een Magnet-erkenning hebben. Andere landen zijn Australië (3), Canada (1), Libanon (1), Saoedi-Arabië (2). Europese landen die het traject opstarten zijn onder meer Duitsland, Finland, Groot-Brittannië en Spanje. België is het eerste Europese land met een Magnet-ziekenhuis. ■

P.S.

ZNA Nierkliniek: klare taal beloond

Vorige week ontving de ZNA Nierkliniek de 'MSD Health Literacy Award 2017' voor het project 'Klare Taal voor nierdialysepatiënten'.

De ZNA Nierkliniek werkte intens aan gezondheidsgeletterdheid: lessen Nederlands voor anderstalige patiënten, een opleiding 'taal & diversiteit' voor alle ziekenhuismedewerkers. Nierspecialist **Wendy Engelen**: “Met de hulp van de mensen van Atlas – de Antwerpse stadsdienst voor integratie & inburgering – zagen we in dat ook 'klare taal' kan helpen. Een werkgroep nam onze patiëntenvoorlichting grondig door. Ze zocht naar simpele en consistente woordkeuzes en naar een logische opbouw van de boodschap. Vandaag proberen we consequent klare taal te gebruiken in brieven en brochures. Waar de oude brochures veel opmerkingen kregen van patiënten, worden de nieuwe erg geapprecieerd.” Het enthousiasme voor dit project werkt aanstekelijk voor andere ZNA-diensten. De *MSD Health Literacy Awards* bestaan uit verschillende categorieën. De ZNA Nierkliniek won in de categorie 'gespecialiseerde zorg' (*Speciality Care Award*). De award werd uitgereikt in het Federaal Parlement op de 'Dag van de Gezondheidswijsheid', waar op dat moment ook een debat liep over gezondheidswijsheid. ■

P.S.